

ROVATVEZETŐINK

NAP

Hannák Judit
1042 Budapest, Petőfi u. 24., IX/27.
E-mail: nap@mcse.hu, tel.: +36-70-941-8056

HOLD

Görgei Zoltán
6500 Baja, Kálvária u. 94.
E-mail: hold@mcse.hu

BOLYGÓK

Kiss Áron Keve
2600 Vác, Báthori u. 15.
E-mail: bolygok@mcse.hu

ÜSTÖKÖSÖK, KISBOLYGÓK

Nagy Mélykúti Ákos
7635 Pécs, Gólya dűlő 4.
E-mail: ustokoseszleles@gmail.com

METEOROK

Keszthelyi Sándor
9792 Bucsú, Rohonci u. 22.
E-mail: keszthelyi.sandor52@gmail.com

FEDÉSEK, FOGYATKOZÁSOK

Szabó Sándor
9400 Sopron, Szellő u. 27.
Tel.: +36-20-485-0040, E-mail: castell.nova@chello.hu

KETTŐSCSILLAGOK

Szklénár Tamás
5551 Csabacsúd, Dózsa Gy. u. 41.
E-mail: szklenartamas@gmail.com

VÁLTOZÓCSILLAGOK

Kiss László, Kovács István, Jakabfi Tamás, Mizser Attila
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: vcsss@mcse.hu, Tel.: +36-30-491-1682

MÉLYÉG-OBJEKTUMOK

Sánta Gábor
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: melyeg@mcse.hu

SZABADSZEMES JELENSÉGEK

Landy-Gyebnár Mónika
8200 Veszprém, Boglárka u. 18.
E-mail: landy.gyebnar@gmail.com

CSILLAGÁSZATI HÍREK

Molnár Péter
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: mpt@mcse.hu

CSILLAGÁSZATTÖRTÉNET

Keszthelyi Sándor
9792 Bucsú, Rohonci u. 22.
E-mail: keszthelyi.sandor52@gmail.com

A TÁVCSÓVEK VILÁGA

Kurucz János
5440 Kunszentmárton, Tiszakürti u. 412.
E-mail: sidius4@gmail.com

DIGITÁLIS ASZTROFOTÓZÁS

Fűrész Gábor
8000 Székesfehérvár, Pozsonyi út 87.
E-mail: gfuresz@mit.edu

Az észlelések beküldési határideje minden hónap 6-a!
Kérjük, a megfigyeléseket közvetlenül rovatvezetőinkhez küldjék elektronikus vagy hagyományos formában, ezzel is segítve a Meteor összeállítását. A képek formátumával kapcsolatos információk a meteor.mcse.hu honlapon megtalálhatók. Ugyanitt letölthetők az egyes rovatok észlelőlapjai.

Az észlelések online-feltöltése: eszlelesek.mcse.hu

ÉSZLELÉSI ROVATAINKBAN ALKALMAZOTT GYAKORIBB RÖVIDÍTÉSEK:

CM	centrálmeridián
Ha	H-alfa észlelés (Nap)
DF	diffúz köd
GH	gömbhalmaz
GX	galaxis
NY	nyílthalmaz
PL	planetáris köd
SK	sötét köd
DC	a kóma sűrűsödésének foka (üstökösöknél)
DM	fényességkülönbség
EL	elfordított látás
É	észak
D	dél
K	kelet
Ny	nyugat
KL	közvetlen látás
LM	látómező (nagyság)
m	magnitúdó
öh	összehasonlító csillag (változócsillagok)
PA	pozíciószög
S	látás szög távolság (kettőscsillagok)

MŰSZEREK:

B	binokulár
DK	Dall–Kirkham-távcső
L	lencsés távcső (refraktor)
M	monokulár
MC	Makszutov–Cassegrain-távcső
SC	Schmidt–Cassegrain-távcső
RC	Ritchey–Chrétien-távcső
T	Newton-reflektor
Y	Yolo-távcső
f	fotoobjektív
sz	szabadszemes észlelés

HIRDETÉSI DÍJAINK:

Hátsó borító: 40 000 Ft
Belső borító: 30 000 Ft
Belső oldalak: 1/1 oldal 25 000 Ft, 1/2 oldal 12 500 Ft,
1/4 oldal 6250 Ft, 1/8 oldal 3125 Ft.
(Az összegek az áfát nem tartalmazzák!)

Nonprofit jellegű csillagászati hirdetéseket (találkozók, táborok, pályázati felhívások) díjtalanul közölünk.

Tagjaink, előfizetőink apróhirdetéseit – legfeljebb 10 sor terjedelemben – díjtalanul közöljük.

Az apróhirdetések szövegét írásban kérjük megküldeni az MCSE címére (1300 Budapest, Pf. 148.), e-mail: meteor@mcse.hu. A hirdetések tartalmáért szerkesztőségünk nem vállal felelősséget.

Irány a Vénusz!

Kortársaimmal együtt én se rajongtam az orosz nyelvért. Hiába töltötték fejünkbe ezt a szláv nyelvet, különös módon az évek múlásával egyre nehezebben silabizáltuk ki a cirill betűket, értelmüket is egyre kevésbé tudtuk megfejteni. Valami kevés oroszra azért még emlékszem, a szövegeket még el tudom olvasni, és ha szláv nyelvű országokba visz a jó sors, sokszor rácsodálkozom egyes szavakra: enyje, de ismerős! Oroszul kicsit másként mondják. Ma már sajnálom, hogy ezt a szép nyelvet „elengedtem”, de a mi fiatalkorunkban az orosz egyáltalán nem számított „menőnek”.

Товарищ учительница! Я докладываю, никто не отсутствует. „Tanárnő elvtársnő! Jelentem, senki sem hiányzik.” Ekként jelentett a hetes oroszóra elején, az akkori módi szerint. Még akkor se hiányzott senki, ha a fél tanterem üres volt, ne bonyolítsuk a mondatot, így is elég nehéz volt kinyögni.

Tanárnő elvtársnő! Jelentem, a Venyera–9 1975. október 22-én sikeresen leszállt a Vénuszra, és a történelemben először elkészítette az első felszíni képet a bolygóról. Valahogy így kellett volna jelentenie a hetesnek oroszóra előtt. 1975 októberében azonban nem a Vénusz felszíni részletei és a Venyera alkatrészei voltak a tanóra témái – a csillagászati-űrkutatói szakkifejezésekkel amúgy is mindnyájan hadilábon álltunk, beleértve tanárnőnket is. Azt azonban el kell ismerni, hogy a tanuló ifjúság körében egészen határozott érdeklődés mutatkozott Vénuszok és Venyerák felszíni részletei és alkatrészei iránt, elsősorban iskolán kívüli tevékenység keretében. A Venyera oroszul ugyanis Vénuszt jelent – bár ezt olvasóink közül bizonyára nagyon sokan tudják.

Irány a Vénusz! – adta ki az utasítást a Magyar Televízió 1968-ban, hogy a tanuló ifjúság minél jobban elsajátíthassa a pokoli bolygóhoz tervezett képzeletbeli expedíció kapcsán az űrhajózási és csillagászati alap-

ismereteket. Az országos nyilvánosságot kapott vetélkedő valóban megmozgatta az ifjúságot, több ezren jelentkeztek a Vénusz meghódítására.

1968-ban már lehetett sejteni, hogy a bolygó felszínén pokoli hőség és óriási nyomás uralkodik – ekkor már úgy tűnt, nagyon is reálisak azok a korábbi rádiócsillagászati mérések, amelyek 3–400 °C-os hőmérsékletre utaltak. Az egyre strapabíróbbra épített Venyera-szondák sorra kudarcot vallottak, ám 1970-ben a Venyera-7 végül sikeresen leszállt a bolygó felszínére, és adatokat is továbbított. Ekkoriban jegyezte meg találóan Marik Miklós, hogy a Vénusz egyáltalán nem a szerelem istennőjére hasonlít, sokkal inkább egy rendkívül kellemetlen természetű anyósra.

Ez év szeptemberében ismét a figyelem középpontjába került a Vénusz: a chilei ALMA rádiótváscsővel és a Hawaii működő James Clerk Maxwell kutatói foszfin (foszfor-hidrogén, PH₃) gázt találtak a bolygó légkörében, mintegy 55 km-es magasságban. A foszfin az élet jelenlétére utalhat – a Vénusz esetében akár a légkörben lebegő mikrobákra is gondolhatunk. (Legfeljebb csak gondolhatunk, ugyanis az újabb vizsgálatok kétségbe vonják a mérések helyességét.)

Bármilyen életforma lehetősége a számunkra elérhető égitesteken – még ha mikrobákról is van szó – izgalmas gondolat. A jelenlegi kutatások homlokterében egyértelműen a Mars áll, jelenleg is három újabb szonda tart a vörös bolygó felé. A Vénuszra jó ideje nem úgy gondolunk, mint a vénuszlakók otthonára. A NASA grafikusainak álmvilágában persze már Afrodité bolygóját is benépesítik az űrturisták (I. belső borítónkat), akik a sűrű légkör tetején lebegő űrvárosból figyelhetik meg a Merkúr-átvonalásokat.

Mizser Attila